

SERBIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SERBE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SERBIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Напишите коментар на **један** од наведених текстова:

1.

СРЦЕ ЛУБЕНИЦЕ

У пола пет чекали су трамвај испред Калемегдана, заједно са гомилом света. Сва такси возила већ су била пуна. Када је трамвај стигао, Лина рече:

– Одустајем.

Ужаснуло ју је када је видела да један човек са керамичким лавабоом има намеру да
5 уђе у трамвај.

– Не губимо главу у уобичајеним ситуацијама. Нема одустајања – рекао је Иванчић, подигао је и гурнуо кроз гужву у трамвај. Трамвај је кривудао и кроз парченце прозора успела је да назре реку и пристаниште.

– Овде силазимо. Припремите се. Дајте ми руку – рекао је после четврт сата
10 ужасне возње. Неколико људи се испречило између њих и раздвојило их. Гомила је носила Иванчића напред, Лина је остала далеко од излаза. Помислила је да никада неће изићи из трамваја. Али он се одупро гомили која га је носила напред ка улазу, вратио се, шчепао је за руку, одгурнуо двоје људи и буквално је ишчупао из трамваја.

Сетила се Бруна... Једном приликом упали су у штрајк железничара. Група људи
15 журила је пред штрајкачима, раздвојила их је, била је очајна. Нашла га је после једног сата како мирно чита новине у станичном кафеу... За њен двадесет други рођендан изашли су на вечеру и Лина се закључала у ве-цеу. Била је у паници, брава се заглавила. Пролазили су минути и минути, надала се да ће Бруно доћи да види шта се дешава. Коначно, викнула је једној жени која је ушла, да јој помогне. Убрзо су стигли келнер и бравар и ослободили је.

20 Пришла је столу за којим је Бруно јео воћну салату.

– Баш сам хтео да пођем да видим шта толико дуго радиш у тоалету – рекао је. Сетила се тог израза потпуне незаинтересованости. Бравар је изгледао као принц на белом коњу поред њега. Све ове године веровала је да је Бруно умирао од досаде у браку с њом. Сада је јасно видела глупи израз на његовом лицу и схватила да је он тај који је био смртно
25 досадан и самоме себи.

„Зашто сад размишљам о томе?“, лецнула се. Зашто уопште сада размишља о бившем мужу? Не пореди, ваљда, Бруна с овим *странцем* који је збир свега што највише *не воли* код мушкарца. Најпре – неуредна брада, затим, сувише изражена мужевност, тј. сировост, мирис састављен од мешавине дувана, зноја и пива, савршена равнодушност
30 према томе какав утисак оставља, да не говоримо о очајно сложеним бојама и грозној бунди од преврнуте јагњеће коже и убитачној комбинацији – бунда, тениска трака, патике. Не, не и не.

Мирјана Бјелогрлић-Николов: *Приче за досадно поподне*,
„Филип Вишњић“, Београд (2007)

- Размислите о томе како су у тексту представљени главни ликови.
- Коментаришите употребу различитих облика приповедања у овом одломку.
- Истражите како се и зашто преплићу садашњост и прошлост.
- Како представљени контрасти доприносе значењу одломка?

2.

ЖЕНСКО ПИСМО

- Нећу да будем послушна и кротка,
Мазна као мачка, привржена као псето.
Са стомаком до зуба, са рукама у тесту,
Са лицем од брашна, са срцем-угљеном,
5 И његовом руком на мојој задњици.
- Нећу да будем заставица-добродошлица
На његовом кућном прагу.
Ни змија чуваркућа под тим прагом.
Ни змија, ни Ева из приче о постању.
- 10 Нећу да ходам између врата и прозора,
Да ослушкујем и разбирам
Корак од ноћних шумова.
Нећу да пратим оловно померање казаљки,
Ни падање звезда –
15 Да би се он пијан *заглибио у мене као слон.*
- Нећу да будем уденута гоблен-бодом
У породичну слику:
Крај камина с клупчићима деце,
У врту с кучићима деце.
- 20 Па ја, као хлад-дрво.
Па ја, као зимски пејзаж;
Статуета под снегом,
У венчаници с наборима и воланима
Одлетећу у небо.
- 25 Алелуја! Алелуја!
Нећу младожењу.
Хоћу седу косу, хоћу грбу и котарицу,
Па да кренем у шуму,
Да берем јагоде и скупљам суварке.
- 30 Да је већ све за мном,
И осмех оног младића
Тада тако драг и ничим замењив.

Радмила Лазих: *Историја меланхолије*, БИГЗ, Београд (1993)

- Чему се и зашто супротставља лирски субјекат?
 - Коментаришите метафоре, симболе и слике које сматрате најважнијим.
 - По чему су значајне последње две строфе у песми?
 - Каква су ваша размишљања и осећања у вези са поруком песме?
-